Kulturutskottets betänkande

1980/81:16

med anledning av motion om registrering av fritidsbåtar

Motionen

I motion 1979/80:1531 av Margit Odelsparr m. fl. (c) yrkas att riksdagen beslutar om obligatorisk registrering av fritidsbåtar fr. o. m. den 1 januari 1981, i huvudsak överensstämmande med de riktlinjer som angivits i motionen.

Enligt motionen väntas antalet fritidsbåtar uppgå till en miljon innevarande år. Detta ställer stora krav på kommunerna när det gäller anläggning och drift av småbåtshamnar och sanitära anläggningar samt omhändertagande av avfall. Det är enligt motionärernas mening naturligt att en del av kostnaderna härför täcks av den grupp fritidsbåtägare som utnyttjar anläggningarna.

Motionärerna föreslår att en obligatorisk registrering av fritidsbåtar införs. Registreringen bör ske enligt alternativ 3 i betänkandet (SOU 1977:25) Båtliv 2 – registerfrågan och lämpligen omfatta båtar med en motorstyrka med mer än 10 hästkrafter och/eller båtar som har övernattningsmöjligheter. Registreringsavgiften bör vara enhetlig och uppgå till ett belopp på förslagsvis 300–400 kr. Båtar som används i yrkesmässig person- eller godstrafik samt båtar som används för yrkesutövning förutsätts befriade från avgiftsskyldighet.

För de båtar som blir föremål för registrering bör ansvarsförsäkring vara obligatorisk. Ett yrkande härom framställs i följdmotion 1979/80:1532, vilken hänvisats till lagutskottet.

Motionen innehåller också förslag om accis på nya fritidsbåtar samt om garanti- och realisationsvinstbeskattning. En följdmotion med ett yrkande i dessa delar (1979/80:1099) behandlas av skatteutskottet.

Frågans tidigare behandling

I fritidsbåtutredningens betänkande Båtliv – samhället och fritidsbåtarna (SOU 1974:95) och i det av utredningen (Jo 1976:01) om registrering av fritidsbåtar avgivna betänkandet Båtliv 2 – registerfrågan (SOU 1977:25) har registrerings- och avgiftsfrågan för fritidsbåtar behandlats ingående.

Beträffande registreringsfrågan innehåller Båtliv 2 tre alternativ. Av dessa är alternativ 3 det mest avancerade och uppvisar stora likheter med bilregistret.

Motioner om registrering och särbeskattning av fritidsbåtar har tidigare behandlats av skatteutskottet (SkU 1977/78:47), en motion om registrering och ansvarsförsäkring av lagutskottet (LU 1978/79:20) och en följdmotion

om båtaccis m.m. till sistnämnda motion av skatteutskottet (SkU 1979/80:1). Dessa motioner har avstyrkts av nämnda utskott – och avslagits av riksdagen – med motiveringen att registerfrågan varit under beredning i jordbruksdepartementet och att en proposition i ämnet var att vänta.

Utskottet

Enligt utredningen om registrering av fritidsbåtar skulle ett båtregister medge en behovsanpassad stegvis utveckling av samhällets åtgärder på fritidsbåtområdet. Ett register skulle tillgodose behov av planeringsunderlag och samtidigt möjliggöra identifiering och kontroll. Som skatteutskottet framhållit (SkU 1977/78:47 och 1979/80:1) är frågan om registrering av fritidsbåtar av avgörande betydelse för en eventuell beskattning av fritidsbåtar. Ett nära samband finns också mellan registerfrågan och frågan om obligatorisk ansvarsförsäkring.

Betänkandet Båtliv 2 avlämnades i juni 1977. Arbetet på en proposition i registerfrågan och därmed sammanhängande spörsmål har tagit betydande tid, bl. a. beroende på att remissinstanserna hade mycket delade meningar om hur ett båtregister borde utformas. Utskottet har erfarit att beredningen av ärendet under den senaste tiden åter intensifierats inom jordbruksdepartementet. Med hänsyn till den centrala betydelse som registerfrågan i olika hänseenden måste tillmätas anser utskottet det angeläget att ett avgörande fattas snarast möjligt. Utskottet utgår från att regeringen påskyndar sitt arbete utan någon särskild hänvändelse härom från riksdagen. I avvaktan på att underlag för ett ställningstagande presenteras av regeringen bör riksdagen inte fatta något beslut om obligatorisk registrering av fritidsbåtar. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 1979/80:1531.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1979/80:1531.

Stockholm den 2 december 1980

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Karl-Eric Norrby (c), Åke Green (s), Ingrid Diesen (m), Lars-Ingvar Sörenson (s), Hans Alsén (s), Lars Ahlmark (m), Catarina Rönnung (s), Anna Eliasson (c), Kerstin Andersson i Kumla (s), Bertil Hansson (fp), Elisabeth Fleetwood (m), Ing-Marie Hansson (s), Stina Eliasson (c) och Per Arne Aglert (fp).

GOTAB Stockholm 1980